

Kán dat? 'T'opman po

Na afloop van Ajax-Feyenoord (1-2) op 6 oktober raakten supporters van beide voetbalclubs slaags met elkaar in de omgeving van het Olympisch Stadion in Amsterdam. 'Een agent in burger heeft bij het NS-station Zuid een waarschuwingsschot gelost', aldus Het Parool een dag later. Dat 'waarschuwingsschot' - blijkt nu - heeft echter de hand van een Ajax-supporter doorboord. De agent zou daar niets van hebben gemerkt. Een schot lossen, iemand raken op nog geen halve meter afstand, een wond veroorzaken waar het bloed uitgutst, het slachtoffer horen schreeuwen van de pijn, en niets in de gaten hebben? Kán dat? Hoofdinspecteur Damkat: "Ehh... ja. Blijkbaar wel ja."

door BART MIDDELBURG

AMSTERDAM - Zondagavond 6 oktober deed Bert Hilhorst (30) aangifte bij het politiebureau Van Leijenberghlaan in Amsterdam-Zuid dat hij bij de ongeregelde heden na afloop van Ajax-Feyenoord door de een of andere gek met een pistool dwars door de rechterhand was geschoten. De dienstdoende rechercheur schreef het allemaal keurig op. Het slachtoffer zou er nog wel van horen.

Vorige week maandag was het zo ver: of Hilhorst even op het bureau kon komen. Niet om - bij voorbeeld - te worden geconfronteerd met de schutter, maar om op verdenking van openlijke geweldpleging voor 24 uur in een politiecel te worden gezet. Die gek was namelijk geen doorgedraaide voetbalsupporter, maar een agent in burger.

'Een soort boemerang-effect', noemt Hilhorst advocaat mr W. van Bennekom dat.

De ongeregelde heden na Ajax-Feyenoord begonnen meteen al op het Stadionplein. De politie voerde daar enkele charges uit op ruim driehonderd Feyenoord-supporters, waarna de groep in de richting van het treinstation Zuid werd gedreven.

Hilhorst: "Met een vriend van me en nog een stuk of dertig andere Ajax-supporters ben ik daar achteraan gegaan. Op het Stadionplein had ik een paar klappen opgelopen, en ik was daar kwaad over. Onder het viaduct bij het station heeft die groep van een paar honderd Feyenoorders nog een soort schijnaanval gedaan op onze groep van een man of dertig. Ik heb daarbij een steen gegooid. Stom, geef ik toe, maar ik was kwaad. Daarna deed die groep een echte aanval, waarop wij er als een haas vandoor zijn gegaan, want we hadden natuurlijk geen schijn van kans.

"Iedereen is daarbij een andere kant uitgewaaid, mijn vriend en ik kwamen in de Prinses Marijkestraat terecht. Maar op een gegeven moment, ik liep nog steeds hard maar was al snelheid aan het minderen, draai ik me om en kijk middenin de loop van een pistool. Een Feyenoord-supporter, dacht ik, want hij had een rood-wit sjaaltje om z'n nek. In een reflex pak ik z'n linkerhand waar hij dat pistool in had, en druk die omhoog. Het was een pistool met een bruin handvat,

Ajax-supporter zou ongemerkt door de hand zijn geschoten

en voor de rest potlood-grijs. Daarna duw ik hem over het tuinhok van nummer elf, ik weet nog precies waar het was, en val ik boven op hem. Vóór we vielen, zag hij nog kans de veiligheidspal van dat pistool over te halen.

"Doordat we vallen schiet mijn rechterhand echter van die arm met dat pistool af, en hij richt dat ding op m'n hoofd. Ik schreeuwde: 'Help. Die gek gaat me vermoorden'. Net op dat moment komt mijn vriend aanrennen en geeft die gozer een paar klappen. Zelf kon ik niets doen, want als ik hem had losgelaten, had hij me meteen voor m'n kop geschoten. Op dat moment probeer ik opnieuw zijn arm weg te draaien, maar mijn hand schuift voor de loop van dat pistool, en hij drukt af. Die kogel is dwars door de muis van mijn hand gegaan; is ook niet teruggevonden. Ik heb echt liggen schreeuwen van de pijn; het bloed spoot er ook uit. Daarna ben ik hard weggehouden, en heb ik eerst die wond laten behandelen in het ziekenhuis. Het vlees rond dat gat was helemaal zwartgeblakerd, doordat van zo dichtbij was geschoten; ik stonk ook helemaal naar het kruis."

Standaardpistool

Dezelfde avond nog deed Hilhorst aangifte van poging tot doodslag bij rechercheur Henk de Vries van het bureau Van Leijenberghlaan. "Want voor hetzelfde geld had hij mijn hoofd geraakt en had hij me doodgeschoten. In het ziekenhuis begon ik al te denken dat het net zo goed een agent in burger kon zijn geweest, want alle supporters zijn voor de wedstrijd uitvoerig gefouilleerd. Ik vertel m'n verhaal, en De Vries zegt: 'Ik heb wel gehoord dat

Feyenoord-supporters worden na de wedstr

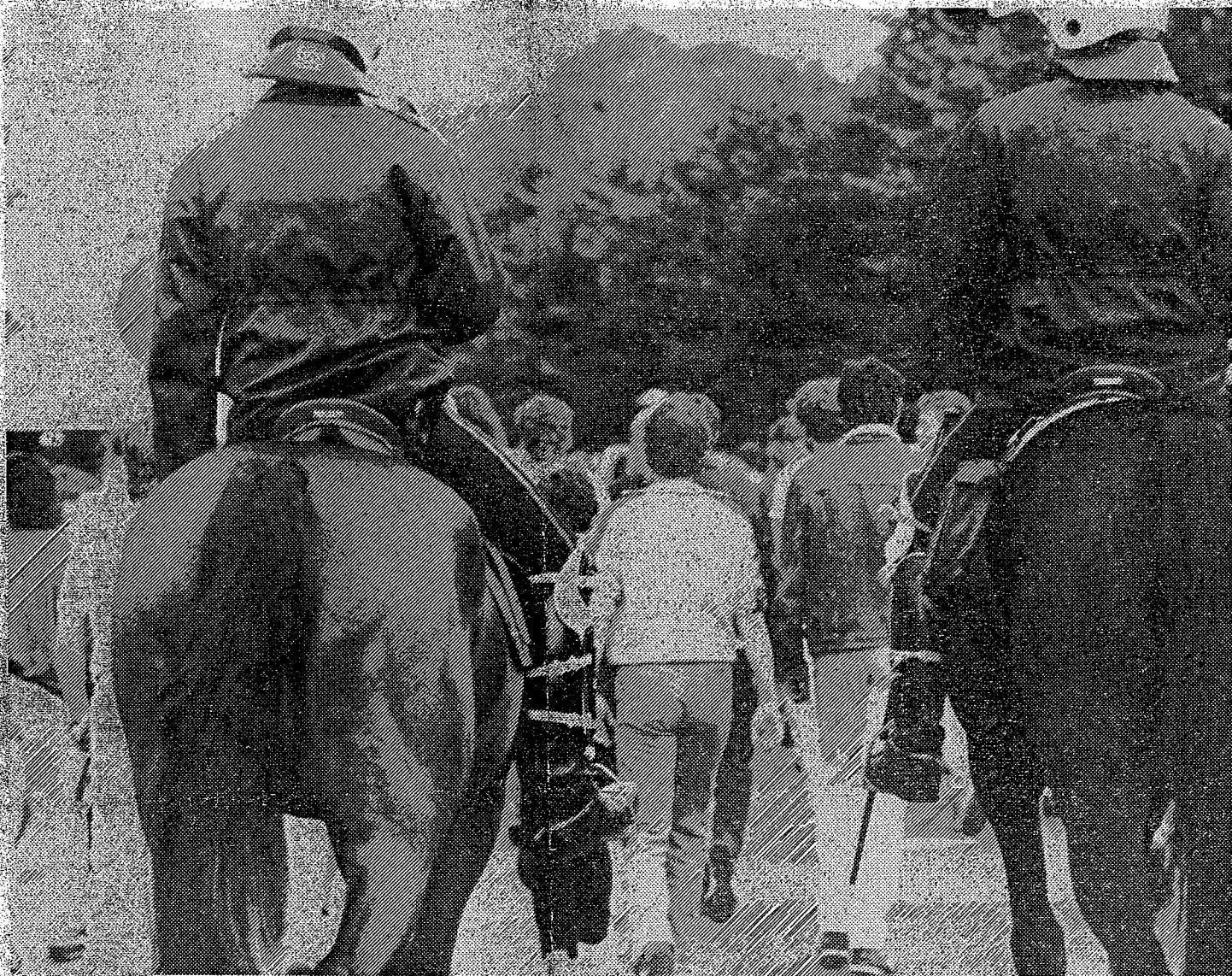
één van onze mensen in moeilijkheden is geweest'. Dat was ene Arthur. 'Maar het lijkt me erg onwaarschijnlijk dat dit een rechercheur is geweest'. Dat zei hij nadat hij mij het standaardpistool van de politie had laten zien, een Walther P5. Een héél ander pistool dus dan waarmee ik was beschoten."

Een week later bleek dat de schutter wel degelijk een rechercheur was geweest. Hilhorst: "Maandag werd ik gebeld door de rijksrecherche. Of ik op het bureau kon komen voor verhoor. Daar kreeg ik te horen dat het een agent was, en dat de rijksrecherche de zaak onderzocht. Maar ze vroegen me óók of het klopte dat ik met een pistool had lopen zwaaien, en ik zou óók twee stenen in mijn hand hebben gehad. Hoe je dat doet - lopen zwaaien met een pistool met twee stenen in je handen - is me een raadsel. Ik heb helemaal geen pistool, en bovendien: ik had net vierhonderd meter hard gelopen om bij die groep Feyenoord-supporters weg te komen. Denk je dat ik dan nog twee stenen in mijn handen heb? Dan loop je niet zo gemakkelijk hoor, die zou ik dan al lang hebben

weggegooid. Maar raar te kijken: geen slachtoffer verdachte."

Drie weken later niets meer. "Mijn de tussentijd raven aan de hooft waarin hij he naam van die wil een civiele ik wil schade van gehoord." Tot vorige we onmiddellijk (Leijenberghlaan ik m'n pyjama maar mee wild worden aangel ik voor de conf Daarna zei re 'Als jij bij je eer ziet het er sor voor je rechter nergens meer a der dan acht r melijk hebben wapen. Die ag ben geroepen schiet!', maar nen. Hij heeft

Opman politie: Blijkba

Feyenoord-supporters worden na de wedstrijd tegen Ajax naar het treinstation Amsterdam-Zuid gedreven

een van onze mensen in moeilijkheden is geweest. Dat was ene Arthur. Maar het lijkt me erg onwaarschijnlijk dat dit een rechercheur is geweest. Dat zei hij nadat hij mij het standaardpistool van de politie had laten zien, een Walther P5. Een heel ander pistool dus dan waarmee ik was beschoten."

Een week later bleek dat de schutter wel degelijk een rechercheur was geweest. Hilhorst: "Maandag werd ik gebeld door de rijksrecherche. Of ik op het bureau kon komen voor verhoor. Daar kreeg ik te horen dat het een agent was, en dat de rijksrecherche de zaak onderzocht. Maar ze vroegen me ook of het klopte dat ik met een pistool had lopen zwaaien, en ik zou ook twee stenen in mijn hand hebben gehad. Hoe je dat doet - lopen zwaaien met een pistool met twee stenen in je handen - is me een raadsel. Ik heb helemaal geen pistool, en bovendien: ik had net vierhonderd meter hard gelopen om bij die groep Feyenoord-supporters weg te komen. Denk je dat ik dan nog twee stenen in mijn handen heb? Dan loop je niet zo gemakkelijk hoor, die zou ik dan al lang hebben

weggegooid. Maar ik stond wel even raar te kijken, plotseling was ik dus geen slachtoffer meer, maar een verdachte."

Drie weken lang hoorde Hilhorst niets meer. "Mijn advocaat heeft in de tussentijd nog een brief geschreven aan de hoofdofficier van justitie waarin hij heeft gevraagd om de naam van die rechercheur, want ik wil een civiele procedure beginnen; ik wil schadevergoeding. Niets meer van gehoord."

Tot vorige week maandag. "Of ik onmiddellijk op het bureau Van Leijenberghlaan kon komen, en of ik m'n pyjama en m'n tandenborstel maar mee wilde nemen, want ik zou worden aangehouden. Vier keer ben ik voor de confrontatiespiegel gezet. Daarna zei rechercheur De Vries: 'Als jij bij je eerste verhaal blijft, dan ziet het er somber voor je uit. Ook voor je rechtenstudie, want je komt nergens meer aan (te bak). Niet minder dan acht mensen zouden mij namelijk hebben gezien met een vuurwapen. Die agent zou ook eerst hebben geroepen: 'Halt! Sta of ik schiet!', maar dat is gewoon verzonnen. Hij heeft niets geroepen, zelfs

niet toen we op de grond lagen. Al had hij maar gezegd dat hij van de politie was. Als hij zich bekend had gemaakt was ik hem toch nooit te lijf gegaan? Hij was ook helemaal alleen. Ik denk dat hij in een precarie situatie terecht is gekomen, in paniek is geraakt, en nu probeert mij te pakken door allerlei dingen uit z'n duim te zuigen."

Dinsdagmiddag mocht Hilhorst weer gaan. Zijn advocaat mr Van Bennekom verkeerde echter in de veronderstelling dat zijn cliënt 's morgens vroeg al op vrije voeten was gesteld.

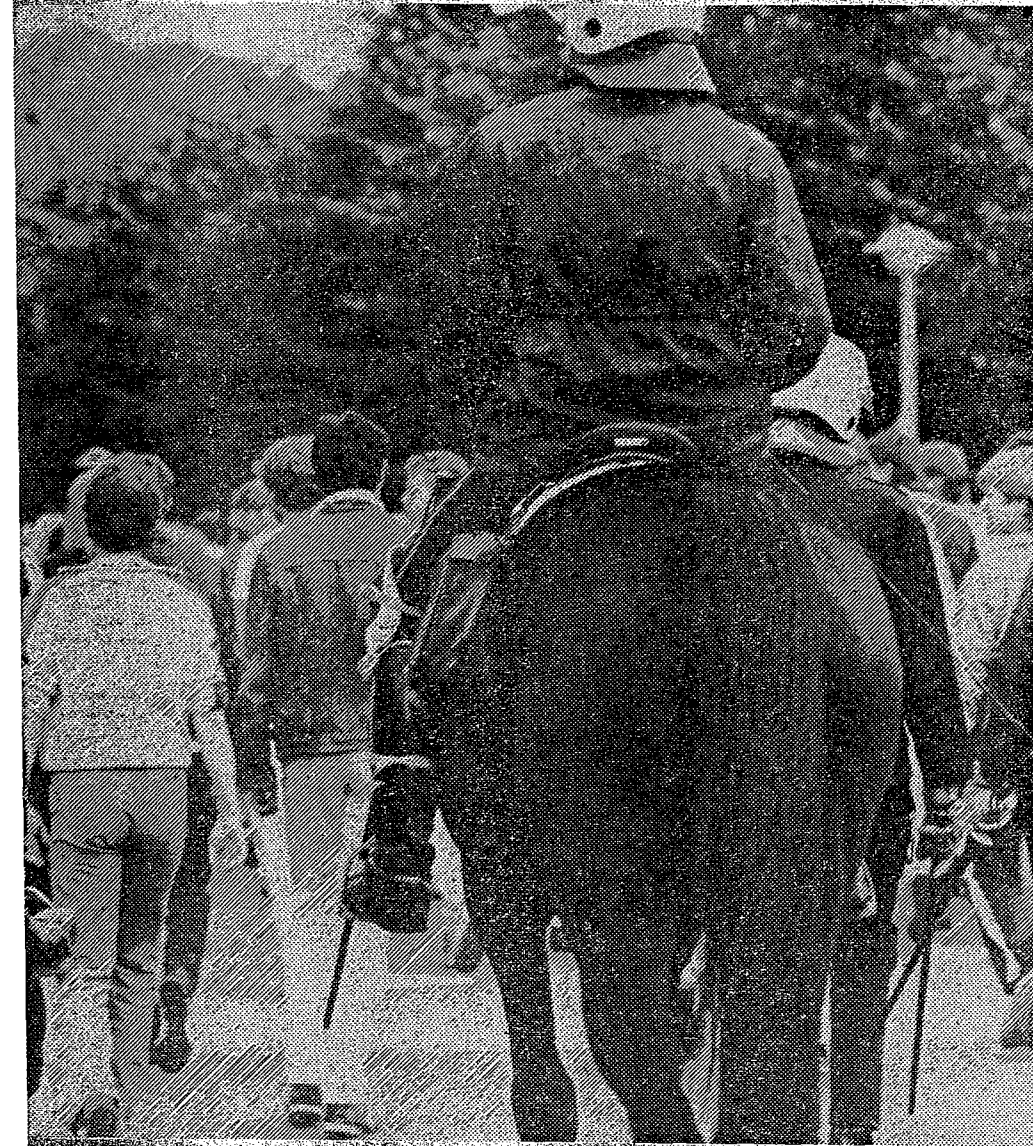
Mr Van Bennekom: "Ik heb bureau Van Leijenberghlaan 's morgens gebeld omdat ik mijn cliënt wilde bezoeken. Ik kreeg echter te horen dat die juist in vrijheid was gesteld. 'Die is al heengezonden', werd me letterlijk verteld. Maar tot mijn verbijstering merkte ik 's middags dat ik vals was voorgelicht; op dat moment zat hij nog vast, en zou dat tot 's middags laat blijven. Ik heb dat nog nooit meegemaakt in al die jaren. Je krijgt dan de situatie dat de cliënt denkt: waar blijft mijn advocaat?, en de advocaat denkt: waar blijft

mijn cliënt; rechercheur gende dag gebeurde ze

Buurtor

Op 6 oktober hij aangifte doodslag - steen te hebben oord-supporter met zijn vriend met een pistool ben geslagen waarom het niet onmiddellijk maandag late openlijke ge- Hoofdinspecteur van de rector Van Leijenberghlaan zijn eerste dat hij die zijn vriend meerdere - we hebben onderzoek gedaan dat ze zeker zijn geweest klaringen v

titie: 'Blijkbaar wel ja'

en Ajax naar het treinstation Amsterdam-Zuid gedreven. FOTO GEORGE VERBERNE

ond wel even
ng was ik dus
r, maar een
rde Hilhorst
caat heeft in
rief geschree
f van justitie
gaagd om de
leur, want ik
re beginnen,
E. Niets meer
ndag. "Of ik
bureau Van
romen, en of
andenborstel
want ik zou
Vier keer ben
spiegel gezet.
ur De Vries:
al blijft, dan
r je uit. Ook
want je komt
k. Niet min
uden mijn na
et een vuur
ok eerst heb
Sta of ik
voon verzon
open, zelfs

niet toen we op de grond lagen. Al had hij maar gezegd dat hij van de politie was. Als hij zich bekend had gemaakt was ik hem toch nooit te lijf gegaan? Hij was ook helemaal alleen. Ik denk dat hij in een precarie situatie terecht is gekomen, in paniek is geraakt, en nu probeert mij te pakken door allerlei dingen uit z'n duim te zuigen." Dinsdagmiddag mocht Hilhorst weer gaan. Zijn advocaat mr Van Bennekom verkeerde echter in de veronderstelling dat zijn cliënt 's morgens vroeg al op vrije voeten was gesteld. Mr Van Bennekom: "Ik heb bureau Van Leijenberghlaan 's morgens gebeld omdat ik mijn cliënt wilde bezoeken. Ik kreeg echter te horen dat die juist in vrijheid was gesteld. 'Die is al heengezonden', werd me letterlijk verteld. Maar tot mijn verbijstering merkte ik 's middags dat ik vals was voorgelicht; op dat moment zat hij nog vast, en zou dat tot 's middags laat blijven. Ik heb dat nog nooit meegemaakt in al die jaren. Je krijgt dan de situatie dat de cliënt denkt: waar blijft mijn advocaat?, en de advocaat denkt: waar blijft

mijn cliënt? Zeer kwalijk. Toen ik rechercheur De Vries daar de volgende dag over belde, zei hij het gebeurde zeer te betreuren."

Buurtonderzoek

Op 6 oktober al heeft Hilhorst - toen hij aangifte deed van poging tot doodslag - de politie verteld een steen te hebben gegooid naar Feyenoord-supporters, en daarna samen met zijn vriend de een of andere gek met een pistool van zich af te hebben geslagen. Grote vraag is dus: waarom heeft de politie hem dan niet onmiddellijk, maar pas een maand later aangehouden wegens openlijke geweldpleging? Hoofdinspecteur P. Damkat, chef van de recherche van het bureau Van Leijenberghlaan: "Omdat hij in zijn eerste verklaring heeft gezegd dat hij die agent alleen, althans: met zijn vriend te lijf is gegaan. Uit meerdere getuigenverklaringen - we hebben een uitgebreid buurtonderzoek gehouden - blijkt echter dat ze zeker met z'n vijven moeten zijn geweest. En dat zijn geen verklaringen van politiemensen hoor.

Anders zou misschien de indruk kunnen ontstaan dat het gekleurde verklaringen zijn, maar dat is niet zo; we zijn heel zorgvuldig te werk gegaan."

Hoeverveel mensen waren er volgens die schietende agent zelf bij die worsteling betrokken?

Damkat: "Die agent noemt geen aantal. Hij zegt: het kunnen er vier zijn geweest, of drie; hij weet dat niet exact."

Of twee: Hilhorst en zijn vriend, die probeerden te voorkomen dat die man zou gaan schieten.

Damkat: "Nogmaals: de rechercheur kan zich dat allemaal niet meer herinneren."

Een gewapende rechercheur in z'n eentje tussen twee grote groepen supporters die elkaar te lijf willen gaan - is dat niet vragen om moeilijkheden?

Damkat: "Dat is over het algemeen ook niet het geval. Gebruikelijk is dat zij in groepjes opereren. Maar deze rechercheur - die overigens niet van mijn bureau is, maar van de mobiele eenheid - had op dat moment duidelijke aanwijzingen dat iemand binnen de Ajax-groep een vuurwapen in zijn bezit had, en is daar in z'n eentje achteraan gegaan. Dat vuurwapenbezit speelt overigens niet zo'n belangrijke rol in ons onderzoek."

Hilhorst: "Daar ben ik dus ook bang voor. Dat een paar Feyenoord-supporters hem een beetje hebben lopen opnaaien en tegen hem hebben gezegd: tussen die jongens van Ajax loopt iemand met een pistool. En dat hij meteen maar de eerste de beste - ik dus - heeft gepakt."

Lampje

'Een agent in burger heeft bij het NS-station Zuid een waarschuwingsschot gelost', aldus Het Parool de maandag na de wedstrijd. Ook alle andere kranten hadden het over slechts een 'waarschuwingsschot'. Waarom heeft de politie niet gezegd dat door dat 'waarschuwingsschot' een Ajax-supporter was geraakt? Damkat: "Omdat iedereen in eerste instantie in de overtuiging was dat het inderdaad een waarschuwingsschot was geweest. Die rechercheur is om een uur of zeven naar huis gegaan, en pas daarna heeft Hilhorst aangifte gedaan. Toen pas ging bij ons een lampje branden. Zou het niet hetzelfde geval zijn?, vroegen we ons af. Welke straat was het? Hoe laat? Toen pas dachten we: verdomme, dan kon wel eens dezelfde zaak zijn."

Had die agent dan niet voor hij naar huis ging verteld dat hij iemand door de hand had geschoten?

Damkat: "Nee."

Waarom niet?

Damkat: "niet wisc"